

Briselē, 27.8.2018.
COM(2018) 556 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2018) 556 final of 19.7.2018

Concerns all language versions

Correction of minor clerical errors

The text shall read as follows:

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN
SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI, REĢIONU KOMITEJAI UN EIROPAS
INVESTĪCIJU BANKAI**

**Sagatavošanās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības
2019. gada 30. martā**

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN
SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI, REĢIONU KOMITEJAI UN EIROPAS
INVESTĪCIJU BANKAI**

**Sagatavošanās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības
2019. gada 30. martā**

*Apvienotās Karalistes lēmums izstāties no Savienības rada nenoteiktību, kas var izraisīt
traucējumus.*

Eiropadome (50. pants), 2017. gada 29. aprīlis¹

*Eiropadome aicina Komisiju, Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas
jautājumus un dalībvalstis turpināt darbu, lai visos līmeņos sagatavotos Apvienotās
Kalistes izstāšanās sekām, ņemot vērā visus iespējamus iznākumus.*

Eiropadome (50. pants), 2018. gada 23. marts²

*Eiropadome no jauna aicina dalībvalstis, Savienības iestādes un visas
ieinteresētās puses pastiprināt darbu, lai panāktu gatavību visos līmeņos un visiem
iespējamiem iznākumiem.*

Eiropadome (50. pants), 2018. gada 29. jūnijs³

Kopsavilkums.

Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības rada sekas pilsoņiem, uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm gan Apvienotajā Karalistē, gan Eiropas Savienībā. Šīs sekas aptver gan jaunas pārbaudes pie ES (jaunās) ārējās robežas, gan Apvienotās Karalistes izsniegto licenču, sertifikātu un atļauju derīgumu, un pat jaunus nosacījumus datu pārsūtīšanai.

Eiropas Savienība cītīgi strādā pie tā, lai panāktu vienošanos par sakārtotu izstāšanos, un cer apspriest satvaru turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti.

Tomēr nav pārliecības, ka vienošanās tiks panākta. Pat ja vienošanās tiek panākta, Apvienotās Karalistes attiecības ar Eiropas Savienību vairs nebūs dalībvalsts attiecības, un tādējādi tā būs pilnīgi atšķirīga situācija.

Tādēļ visām iesaistītajām pusēm ir jābūt sagatavotām tam, ka Apvienotā Karaliste izstājas no Eiropas Savienības 2019. gada 30. martā. Šis paziņojums ir jāskata saistībā ar ES-27 vadītāju aicinājumu pastiprināt darbu visos līmeņos, un tas rosina visas ieinteresētās personas, kuras varētu skart Apvienotās Karalistes izstāšanās, veikt vajadzīgās sagatavošanas darbības un darīt to jau tagad.

¹ <http://www.consilium.europa.eu/media/21763/29-euco-art50-guidelinesen.pdf>.

² <http://www.consilium.europa.eu/media/33505/23-euco-art50-guidelines-lv.pdf>.

³ <http://www.consilium.europa.eu/media/35981/29-euco-art50-conclusions-lv.pdf>.

1. Konteksts

Apvienotā Karaliste ir nolēmusi izstāties no Eiropas Savienības

Apvienotā Karaliste 2019. gada 30. martā⁴ pamefīs Eiropas Savienību un kļūs par trešo valsti.

Neatkarīgi no iecerētā scenārija, tas radīs ievērojamus traucējumus Eiropas iedzīvotājiem, uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm. Eiropadome ir vairākkārt uzsvērusi nepieciešamību veikt sagatavotības darbības un 2018. gada 29. jūnijā atkārtoti aicināja dalībvalstis, Savienības iestādes un visas ieinteresētās personas paātrināt darbu pie sagatavotības visos līmeņos un visiem iznākumiem⁵. Šajā paziņojumā aprakstīts notiekošais sagatavotības darbs, izklāstītas līdz šim veiktās sagatavotības darbības un norādītas dažādās turpmākās problēmas.

Notiek sarunas par izstāšanās līgumu

Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste patlaban risina sarunas par izstāšanās līgumu. Par progresu attiecībā uz juridisko tekstu, kas panākts sarunu vedēju līmenī, tika ziņots 2018. gada 19. martā⁶. Šis progress ietver sīki izstrādātu kārtību pārejas posmam, kas ilgs līdz 2020. gada 31. decembrim (skatīt turpmāk). Par turpmāku progresu tika ziņots ES un Apvienotās Karalistes sarunu vedēju kopīgā paziņojumā 2018. gada 19. jūnijā⁷. Lai gan ir panākts progress, svarīgi jautājumi joprojām ir atklāti, tostarp Apvienotajā Karalistē, kamēr tā bija dalībvalsts, aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu “kopuma” turpmāka aizsardzība Apvienotajā Karalistē un Apvienotajai Karalistei, kamēr tā bija dalībvalsts, nosūtīto personas datu aizsardzības standarti. Joprojām atklāti ir arī jautājumi, kas saistīti ar notiekošo policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās. Turklāt joprojām nav atrisināti jautājumi, kas saistīti ar izstāšanās līguma pārvaldību, tostarp Eiropas Savienības Tiesas lomu. Visbeidzot, nekāds progress nav panākts attiecībā uz vienošanos par noregulējuma (“backstop”) risinājumu, lai izvairītos no stingras robežas Īrijas salā, neatkarīgi no sarunu par turpmākajām attiecībām iznākuma.

Paralēli izstāšanās līguma projektam Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste ir sākušas apspriest politiskās deklarācijas saturu, kurā tiktu izklāstīta vispārēja izpratne par nākotnes attiecību satvaru starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti.

Patlaban tiek plānots, ka Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste 2018. gada oktobrī vienosies par izstāšanās līgumu, kam būs pievienota politiskā deklarācija par to turpmākajām attiecībām. Tas dotu tieši tik daudz laika, cik vajadzīgs noslēgšanas procesam Eiropas Savienībā (Padomē ar Eiropas Parlamenta piekrišanu) un ratifikācijai Apvienotajā Karalistē.

⁴ Apvienotā Karaliste 2017. gada 29. martā iesniedza paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu. Tas nozīmē, ka, ja vien ratificētajā izstāšanās līgumā nebūs noteikts cits datums vai Eiropadome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenolems, ka Līgumi vairs nav piemērojami, sākot no vēlāka datuma, visi Savienības primārie un sekundārie tiesību akti Apvienotajai Karalistei vairs nebūs piemērojami no 2019. gada 30. marta plkst. 00.00 (pēc Centrāleiropas laika). Šobrīd Komisija nav saņēmusi nekādas norādes par to, ka Apvienotā Karaliste varētu lūgt pagarināt tās dalību ES.

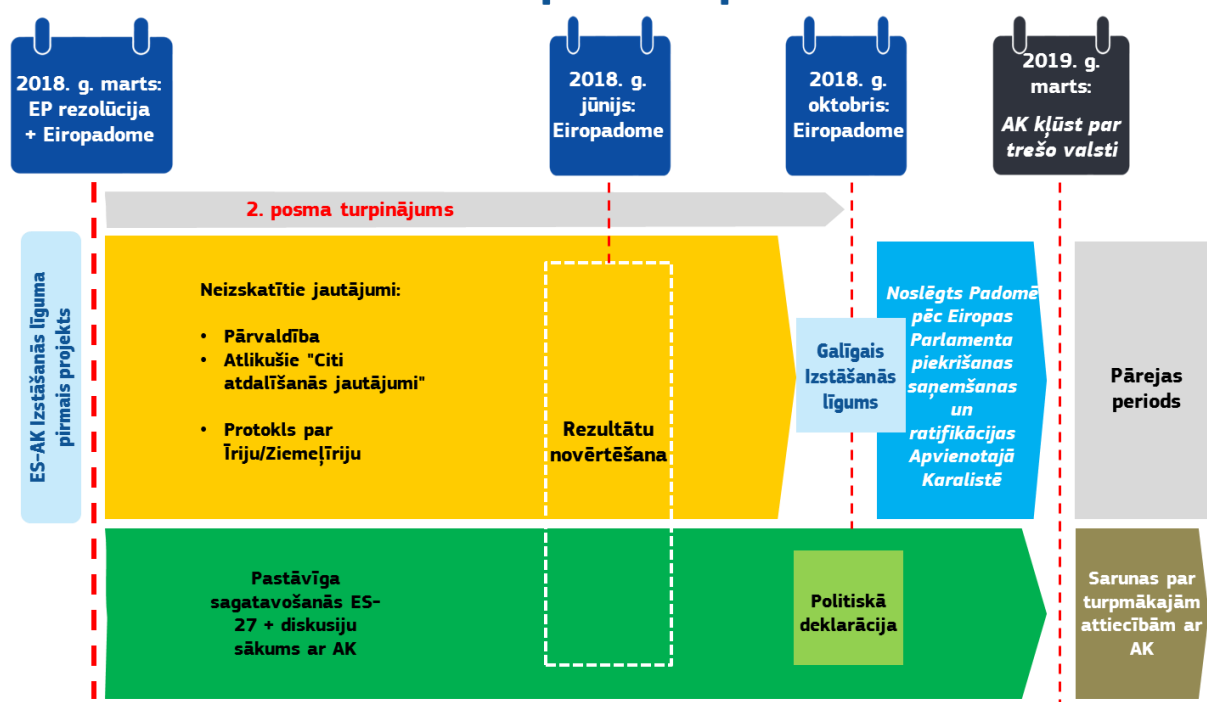
⁵ <http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2018/06/29/20180629-euco-conclusions-art-50/>.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_en.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

Izstāšanās līguma noslēgšana un ratificēšana ir sarežģīts process

Brexit: turpmākie pasākumi

Ir iespējams pārejas periods...

Ja Eiropas Savienība un Apvienotā Karaliste vienojas par izstāšanās līguma projektu, tas paredzētu pārejas periodu starp izstāšanās datumu (t. i., 2019. gada 30. martu) un 2020. gada 31. decembri. Pārejas perioda laikā Savienības noteikumi (tā sauktais Savienības *acquis*, tostarp starptautiskie nolīgumi⁸), tiem turpinot attīstīties, kopumā būtu saistoši Apvienotajai Karalistei un piemērojami tajā, kaut arī Apvienotā Karaliste vairs nepiedalītos ES iestāžu, struktūru vai aģentūru pārvaldībā vai lēmumu pieņemšanā. Tādējādi pārejas periods dotu vēl 21 mēnesi laika, lai sagatavotos dienai, kad ES tiesību akti vairs nebūtu saistoši Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā.

⁸

Pārejas perioda laikā Apvienotajai Karalistei joprojām būtu saistoši pienākumi, kas izriet no starptautiskiem nolīgumiem, kuros ES ir līgumslēdzēja puse. ES paziņos pārējām šo nolīgumu pusēm, ka šajos nolīgumos pārejas periodā Apvienotā Karaliste ir jāuzskata par dalībvalsti.

...taču mums ir jāsaprot visiem scenārijiem...

Ieinteresētajām personām un valstu un ES pārvaldes iestādēm ir jāsaprot diviem galvenajiem iespējamajiem scenārijiem:

- Ja izstāšanās līgums tiek ratificēts līdz 2019. gada 30. martam, lai tas var stāties spēkā minētajā dienā, ES tiesību akti vairs nebūs saistoši Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā no **2021. gada 1. janvāra**, t. i., pēc 21 mēneša pārejas perioda, kura noteikumi ir izklāstīti izstāšanās līgumā.
- Ja **nav panākta vienošanās** par izstāšanās līgumu vai ja abas puses savlaicīgi **neratificē izstāšanās līgumu**, tad pārejas periods nebūs un ES tiesību akti vairs nebūs saistoši Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā no **2019. gada 30. marta** (saukts arī par vienošanās nepanākšanas jeb “kraujas malas” scenāriju).

Turklāt, pat ja izstāšanās līgums tiktu ratificēts un vienošanās par turpmākajām attiecībām tiktu sekmīgi noslēgta pārejas perioda laikā, šīs attiecības nebūs Savienības dalībvalsts attiecības. Eiropadome ir konsekventi atgādinājusi, ka trešai valstij nevar būt tādas pašas tiesības un ieguvumi kā dalībvalstij. Tāpēc, gatavojoties tam, ka Apvienotā Karaliste būs trešā valsts, ir sevišķi svarīga, pat scenārijā, kas rada vismazākos traucējumus.

...un katram scenārijam ir atšķirīgas sekas

Galvenās 1. scenārija sekas: izstāšanās 2019. gada 30. martā saskaņā ar izstāšanās līgumu, ieskaitot pārejas periodu līdz 2020. gada 31. decembrim

- Apvienotā Karaliste būs trešā valsts.
- ES tiesību aktus turpina piemērot Apvienotajā Karalistē un šie tiesību akti tai ir saistoši: kopumā pārejas periodā turpinātu piemērot ES tiesību aktus.
- Izstāšanās no institucionālās struktūras: Apvienotā Karaliste no 2019. gada 30. marta vairs nepiedalītos ES lēmumu pieņemšanā, ES iestādēs, ES struktūru un aģentūru pārvaldībā.
- Pārejas perioda pārvaldība: ES iestāžu loma ES tiesību aktu pārraudzībā un izpildē Apvienotajā Karalistē turpinātos.
- Sarunas par turpmākajām attiecībām: Eiropas Savienībai būtu jārisina sarunas ar Apvienoto Karalisti par vienošanos attiecībā uz turpmākajām attiecībām, kas ideālajā gadījumā būtu jāievieš (panākta vienošanās, parakstīta un ratificēta) pārejas perioda beigās un būtu jāpiemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Galvenās 2. scenārija sekas: izstāšanās 2019. gada 30. martā bez izstāšanās līguma

- Apvienotā Karaliste būs trešā valsts, un Savienības tiesību akti Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši un nebūs jāpiemēro⁹.
- Pilsoņi: Nebūs spēkā konkrēta kārtība attiecībā uz ES pilsoņiem Apvienotajā Karalistē vai Apvienotās Karalistes pilsoņiem Eiropas Savienībā.
- Robežu jautājumi: Eiropas Savienībai ir jāpiemēro savi noteikumi un tarifi pie robežām ar Apvienoto Karalisti kā trešo valsti, tostarp muitas, sanitāro un fitosanitāro standartu pārbaudes un kontrole un atbilstības ES normām verifikācija. Tiktu nopietni ietekmēts transports starp Apvienoto Karalisti un Eiropas Savienību. Muitas, sanitārās un fitosanitārās kontroles pie robežām var izraisīt ievērojamu kavēšanos, piemēram, autotransporta jomā, un grūtības ostām.
- Tirdzniecība un regulatīvie jautājumi: Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti, kuras attiecības ar Eiropas Savienību reglamentēs vispārējās starptautiskās publiskās tiesības, tostarp Pasaules Tirdzniecības organizācijas noteikumi. Konkrētāk, ļoti reglamentētās nozarēs tas nozīmētu ievērojamu šķērsli salīdzinājumā ar tirgus integrācijas pašreizējo līmeni.
- Sarunas ar Apvienoto Karalisti: Atkarībā no apstākļiem, kā rezultātā notiek izstāšanās bez līguma, ES var vēlēties sākt sarunas ar Apvienoto Karalisti kā trešo valsti.
- ES finansējums: Apvienotās Karalistes saimnieciskās vienības vairs nebūtu tiesīgas kā Savienības saimnieciskās vienības saņemt ES dotācijas un piedalīties ES iepirkuma procedūrās. Ja vien spēkā esošajos noteikumos nav noteikts citādi, Apvienotās Karalistes kandidātus vai pretendētus var noraidīt.

2. Starpība starp gatavību un ārkārtas situāciju

Tādu attiecību atšķetināšana, kuras veidotas vairāk nekā četrdesmit gadus, neizbēgami radīs būtiskas pārmaiņas mijiedarbībā ar Apvienoto Karalisti visos līmeņos, tostarp ekonomiskas un juridiskas. Sagatavotība nevar novērst to, ka šīs pārmaiņas notiks, kas ir sekas Apvienotās Karalistes lēmumam, bet sagatavotības mērķis ir mazināt šo pārmaiņu ietekmi. Kamēr Eiropas Savienība risina sarunas ar Apvienoto Karalisti par sakārtotu izstāšanos, tās mērķis ir aizsargāt 27 dalībvalstu Savienības intereses, un tās pilsoņiem, uzņēmumiem un dalībvalstīm arī būtu jāveic pasākumi, lai sagatavotos. **Tāpēc nekavējoties jāpaātrina sagatavošanās darbs visos līmeņos un ņemot vērā visus iespējamus iznākumus.**

Ietekme uz pilsoņiem, uzņēmumiem un dalībvalstīm būs dažāda, un traucējumu apmērs būs atkarīgs no daudziem faktoriem, tostarp no tā, vai izstāšanās līgums stāsies spēkā, un no turpmākajām attiecībām starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti.

Sagatavotība nozīmē paredzēt visus iespējamus scenārijus un izvērtēt visus attiecīgos saistītos riskus, plānot atbildes reakciju un reaģēt uz iespējamiem iznākumiem. Ir jāveic visi iespējamie un vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka reakcija ir plānota un ka ieinteresētās personas un pārvaldes iestādes Savienībā pēc iespējas var mazināt riskus. Tāpēc ikvienam ir jāpagatavojas izmaiņām, ko nenovēršami radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās.

⁹ Līdz ar to īpašais režīms, kas reglamentē aizjūras zemju un teritoriju (AZT) asociāciju Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturtajā daļā, vairs neattieksies arī uz Lielbritānijas AZT.

Nosakot veicamās darbības, Komisija izšķir divu dažādu veidu pasākumus: sagatavotības pasākumi un ārkārtas situācijas plānošana.

a) Sagatavotības pasākumi

Sagatavotības pasākumi ir pasākumi, kas būs jāveic Apvienotās Karalistes izstāšanās dēļ, neatkarīgi no tā, vai ar Apvienoto Karalisti tiks noslēgts izstāšanās līgums.

Piemēram, attiecībā uz ekonomikas dalībniekiem, kas patlaban darbojas, balstoties uz atļaujām un sertifikātiem, kurus izdevušas Apvienotās Karalistes iestādes un struktūras, sagatavotības pasākumi varētu iekļaut pieteikumu iesniegšanu atļauju un sertifikātu saņemšanai ES-27 dalībvalstī, lai nodrošinātu nepārtrauktu piekļuvi ES tirgum. Dalībvalstis varētu apsvērt pasākumus, kā mazināt papildu administratīvo slogu, kas rastos jaunu robežkontroles pasākumu un ekonomikas dalībnieku pieaugošā ES-27 licenču vai sertifikātu pieprasījumu skaita dēļ.

ES līmenī sagatavotības pasākumu piemēri ir Londonā bāzēto decentralizēto aģentūru pārvietošana un Apvienotās Karalistes iestāžu veikto uzdevumu pārdale ES-27 valstu iestādēm. Šie pasākumi ir nepieciešami neatkarīgi no jebkādas vienošanās ar Apvienoto Karalisti, ņemot vērā to, ka trešai valstij nav iespējams uzticēt šādus Savienības uzdevumus vai Savienības struktūru mitināšanu.

b) Ārkārtas situācijas plānošana

Lai gan ES tiesību akti saglabājas nemainīgi, sarunu procesa nenoteiktība nosaka, ka jāapzina visi scenāriji.

Ārkārtas situācijas plānošana nozīmē tādu pasākumu paredzēšanu, kas būtu vajadzīgi, lai mazinātu Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības bez izstāšanās līguma (un līdz ar to bez pārejas perioda) radītās sekas, kas neizbēgami rastos tuvāk izstāšanās datumam (2019. gada 30. martam).

Ārkārtas pasākumi principā būtu pagaidu pasākumi līdz brīdim, kad būs ieviestas ilgtermiņa korekcijas. Ar ārkārtas pasākumiem nevar panākt tādus pašus rezultātus kā ar sakārtotu izstāšanos, par ko panākta vienošanās izstāšanās līgumā, un ar tiem arī nevar atjaunot pašreizējo situāciju, kurā Apvienotā Karaliste ir dalībvalsts.

Ārkārtas situācijas plānošana sliktākajam iespējamajam iznākamam nav signāls par neuzticēšanos sarunām. Komisija velta ļoti ievērojamus resursus un pieliek lielas pūles, lai panāktu vienošanos. Tas joprojām ir mūsu mērķis. Tomēr sarunu rezultātus nav iespējams paredzēt.

Ārkārtas pasākumi ne vienmēr būtu saistīti ar likumdošanas darbībām ES līmenī, un par tiem atkarībā no kompetences jomas varētu būt atbildīgas dalībvalstis. Muitas jomā, piemēram, principā nebūtu vajadzības grozīt Savienības Muitas kodeksu, jo tajā jau ir ietverti noteikumi par trešām valstīm; varētu būt nepieciešami ārkārtas pasākumi, kas paredzēti īstenošanai valsts līmenī, lai tiktu galā ar iespējamajām to transportlīdzekļu garajām rindām, kuri gaida, kad tiks izpildītas muitas procedūras. Savienības Muitas kodeksa tiesiskā regulējuma ietvaros ārkārtas pasākumi būtu jāizstrādā un jāīsteno koordinētā veidā.

3. Kam vajadzētu veikt sagatavošanos?

Sagatavotība tam, ka Apvienotā Karaliste izstājas, neattiecas tikai uz Eiropas Savienības iestādēm. Tas ir kopīgs pasākums ES, valstu, reģionu un vietējā līmenī, kā arī ekonomikas dalībnieku vidū. Visiem dalībniekiem ir jāuzņemas savi pienākumi, lai sagatavotos tam, ka Apvienotā Karaliste izstājas, un mazinātu iespējamā “kraujas malas” scenārija vissliktākās sekas.

Sagatavotība galvenokārt attiecas uz privātā sektora dalībniekiem, uzņēmējiem un speciālistiem.

Kaut arī Apvienotās Karalistes izstāšanās šķietami norisinās augstā un visai abstraktā līmenī starp Apvienoto Karalisti un Eiropas Savienību, tās ietekme uz pilsoņiem, speciālistiem un uzņēmējiem būs ļoti reāla. Dalībvalstu ekonomika ir savstarpēji cieši saistīta, pateicoties vienotajam tirgum, integrētām piegādes ķēdēm pāri robežām un plašai pārrobežu pakalpojumu sniegšanai. Tādējādi izstāšanās var būtiski ietekmēt šādus ekonomikas dalībniekus.

Ir svarīgi, lai visu lielumu uzņēmumi, to skaitā mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), sagatavotos un darītu to tagad. **Privātā sektora dalībniekiem, uzņēmējiem un speciālistiem ir jāuzņemas atbildība par savu individuālo situāciju, jāizvērtē “kraujas malas” scenārija iespējamā ietekme uz viņu darījumdarbības modeli, jāpieņem vajadzīgie ekonomikas lēmumi un līdz 2019. gada 30. martam jāpieņem un jāpabeidz visi vajadzīgie administratīvie pasākumi. Pilsoņiem, kurus skars Apvienotās Karalistes izstāšanās, kā arī valsts pārvaldes iestādēm, kas viņus apkalpo, arī būtu jāpagatavojas 2019. gada 30. martam.**

Iespējamie jautājumi būtu jāadresē kompetentajām iestādēm. Rūpniecības asociācijām – gan ES līmenī, gan valsts/reģionālā līmenī – ir izšķiroša nozīme sagatavotības informācijas nodošanā saviem dalībniekiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem. Vēstniecībām, konsulātiem un iedzīvotāju dienestiem ir līdzīga loma iedzīvotāju informēšanā.

Šajā ziņā tiek atgādināts, ka ES tiesiskais regulējums, kas piemērojams trešām valstīm, jau ir spēkā un ieinteresētajām personām tam vajadzētu būt zināmam. Šis tiesiskais regulējums izstāšanās datumā paliek nemainīgs. Komisija ir publicējusi paziņojumus (sk. turpmāk un pielikumā), lai atgādinātu par noteikumiem, kas būs piemērojami, kad Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti.

Lai gan valsts iestādes var sniegt atbalstu un norādījumus, lai pēc iespējas labāk precizētu tiesisko regulējumu, kas reglamentēs attiecības starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti, un izdarīt vajadzīgās izmaiņas tiesiskajā regulējumā, lai nodrošinātu, ka tas turpina netraucēti darboties 27 dalībvalstu Eiropas Savienībā, tiesisko regulējumu nevar pielāgot atbilstīgi katrai individuālai un konkrētai komerciālai problēmai.

Daudzi uzņēmumi pārceļas uz ES-27 valstīm vai paplašina savu darījumdarbību ES-27 valstīs. Citi uzņēmumi ir brīdinājuši par nesakārtota *Brexit* ietekmi uz savu darbību vai darījumdarbības modeļiem.

Dažos gadījumos uzņēmumi ir nobažījušies, piemēram, par vajadzību nomainīt Apvienotās Karalistes atļauju pret atļauju, kuru izsniegusi ES-27 valstu iestāde vai struktūra. Individuāliem speciālistiem, iespējams, būs jāapmaina Apvienotās Karalistes sertifikāts pret

ES-27 dalībvalstī izsniegtu sertifikātu vai jāpieprasa viņu Apvienotās Karalistes profesionālās kvalifikācijas atzīšana ES-27 dalībvalstī. Tādēļ, izmantojot paziņojumus ieinteresētajām personām (skatīt turpmāk), viņi tika mudināti pēc iespējas ātrāk veikt vajadzīgos pasākumus.

Eiropas Savienība, valstu un reģionālās iestādes un tirdzniecības organizācijas ir publicējušas pamatojošu informāciju un izstrādājušas instrumentus, lai palīdzētu indivīdiem un uzņēmumiem, taču ir vajadzīgi turpmāki centieni, kas jo īpaši vērsti uz maziem un vidējiem uzņēmumiem.

No iekšējās tirdzniecības ES uz tirdzniecību ar Apvienoto Karalisti kā trešo valsti: sagatavošanās jaunām procedūrām

Starptautiskie tirgotāji apzinās, ko nozīmē tirdzniecība ar trešām valstīm ārpus Eiropas Savienības attiecībā uz muitas deklarācijām, sanitārajām un fitosanitārajām (SFS) kontrolēm utt. Viņi arī ir informēti par nepieciešamajām prasībām, lai ievestu produktus no trešām valstīm Savienības vienotajā tirgū, piemēram, attiecībā uz importa formalitātēm, kā arī atbilstību piemērojamiem Savienības tiesību aktiem un atbilstības izvērtēšanas procedūrām. Tomēr daudziem uzņēmumiem nav pieredzes tirdzniecībā ar trešām valstīm, jo tie veic tirdzniecību tikai vienotajā tirgū bez robežām. Tāpēc īpaši aktuāli ir vērsties pie šiem uzņēmumiem, jo problēma, ko radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības, šiem uzņēmumiem ir vislielākā: tiem būs jāiesaistās procedūrās, pie kurām tie nav pieraduši, bet kuras ir obligātas tirdzniecībai ar trešām valstīm¹⁰.

Informācija par tirdzniecību ar trešām valstīm ir pieejama Komisijas tīmekļa vietnē¹¹. Turklāt valstu valdības, piemēram, Austrijā, Īrijā un Nīderlandē, ir izveidojušas īpašas tīmekļa vietnes, lai palīdzētu uzņēmumiem novērtēt ietekmi un/vai jaunas procedūras, kas tiks veiktas pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES (skatīt turpmāk).

Dalībvalstīm, valsts un reģionālajām iestādēm ir liela nozīme...

Kaut arī Apvienotās Karalistes kļūšana par trešo valsti būtiski ietekmēs Eiropas Savienību kopumā, *Brexit* ietekme uz atsevišķām dalībvalstīm ievērojami atšķirsies atkarībā no to tuvuma Apvienotajai Karalistei un to ekonomisko saikņu ciešuma ar Apvienoto Karalisti, piemēram, saistībā ar kopīgu infrastruktūru vai preču un cilvēku kustības kontroli.

Daudzās politikas jomās dalībvalstis daļa kompetenci pieņemt tiesību aktus ar Eiropas Savienību, un to valsts un reģionālās iestādes ir atbildīgas par Savienības *acquis* īstenošanu un izpildi. Būs vajadzīgi valstu noteikumu pielāgojumi un norādes ieinteresētajām personām, kā arī ievērojami ieguldījumi personālā un infrastruktūrā (piemēram, attiecībā uz muižu, sanitārajām un fitosanitārajām kontrolēm pie robežām, kompetentajām iestādēm, kas atbild par konkrētām procedūrām utt.). Sagatavošanās procesā būtu jāiesaista reģionālās iestādes, jo īpaši tās, kam ir likumdošanas pilnvaras, kā arī vietējās iestādes.

Sagatavotības detaļas un praktiskos jautājumus apspriež ES-27 dalībvalstu eksperti Komisijas rīkoto tehnisko ekspertu semināru laikā. Šie neformālie semināri nodrošina platformu, kurā

¹⁰ Sanitārie un fitosanitārie jautājumi tika apspriesti ar ES rūpniecības asociācijām Pārtikas aprites un dzīvnieku un augu veselības padomdevējas grupas sanāksmē 2018. gada 1. jūnijā.

¹¹ <http://madb.europa.eu/madb/servicesForSME.htm> kas tiks laika gaitā atjaunināta attiecībā uz Apvienoto Karalisti atkarībā no sarunu iznākuma.

Komisija sniedz paskaidrojumus, piemēram, par paziņojumu saturu, un dod iespēju dalībvalstīm izvirzīt problēmas, atbildēt uz jautājumiem un dalīties paraugpraksē. Tiem ir būtiska nozīme Eiropas līmeņa risinājumu rašanā konstatētajām problēmām.

Papildus diskusijām ES līmenī vairākas dalībvalstis ir veikušas visaptverošu pārbaudi par iekšzemes vajadzībām veikt tiesību aktu izmaiņas un citus pielāgojumus savos juridiskajos instrumentos. Vairākas dalībvalstis ir izstrādājušas rīkus, ar kuriem atbalstīt savus ekonomikas dalībniekus, lai sagatavotos tam, ka Apvienotā Karaliste izstājas.

Īrijas tīmekļa vietnē “*prepareforbrexit.com*” MVU var izvērtēt savu risku saistībā ar *Brexit* un atrast informāciju par saistītiem pasākumiem un atbalstu. Īrija arī piedāvā finansējumu maziem un vidējiem uzņēmumiem līdz 5000 EUR apmērā izdevumiem, kas saistīti ar sagatavotību *Brexit* (t. i., plānu sagatavošanai, pasākumu apmeklēšanai, jaunu kontaktu veidošanai, ja ir vajadzīgi alternatīvi piegādātāji, utt.).

Nīderlandes iestādes ir izveidojušas tīmeklī balstītu “*Brexit ietekmes skeneri*”, ko MVU var izmantot, lai izvērtētu risku saskaroties ar iespējamām problēmām, kas saistītas ar Apvienotās Karalistes izstāšanos.

...kopā ar ES iestādēm, Eiropas Komisiju un ES aģentūrām

ES apvieno dalībvalstu suverenitāti, tādējādi izveidojot konsekventu sistēmu, kurā dalībvalstīm un ieinteresētajām personām darboties. Tomēr, lai gan Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence pieņemt tiesību aktus dažās jomās (piemēram, muiža, tirdzniecība, zivsaimniecība) un dalīta kompetence ar dalībvalstīm citās jomās (piemēram, iekšējais tirgus, transports, enerģētika, drošība), tās pilnvaras ieviest sagatavotības un ārkārtas pasākumus daudzos gadījumos aprobežojas tikai ar informētības palielināšanu un diskusiju un attiecīgo pušu sagatavotības pasākumu veicināšanu.

Komisija ir noteikusi vairākus darba virzienus jomās, kurās pasākumi ir tās kompetencē.

a) Tiesību aktu izmaiņas un citi instrumenti

Pirmais darba virziens aptver **Savienības *acquis vispusīgu pārbaudi*** ar mērķi noteikt pasākumus, kas jāveic, lai pievērstos situācijai dažādās nozarēs un politikas jomās nolūkā nodrošināt, ka ES noteikumi pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās turpina netraucēti darboties 27 dalībvalstu Savienībā.

Pirmajā posmā Komisija galveno uzmanību pievērsa vajadzīgajām tiesību aktu izmaiņām, kas jāpieņem Eiropas Parlamentam un Padomei, un noteica astoņus pasākumus, kuros būs vajadzīgi pielāgojumi neatkarīgi no izstāšanās sarunu iznākuma¹². Ņemot vērā grafiku, ir svarīgi, lai progress attiecībā uz šiem tiesību aktu priekšlikumiem būtu ātrs un lai to pieņemšana notiktu laikus līdz nākamā gada 30. martam.

¹² https://ec.europa.eu/info/files/brexit-legislative-preparedness-proposals_en

Ir svarīgi uzsvērt, ka juridiski nav nepieciešams grozīt vai svītrot visas atsauces uz Apvienoto Karalisti vai tās iestādēm un dalībniekiem spēkā esošajos ES tiesību aktos. Šīs atsauces pēc izstāšanās vienkārši novecos un būs liekas. Attiecīgos labojumus var veikt tad, ja nākotnē citu iemeslu dēļ attiecīgie tiesību akti tiks pārskatīti un atjaunināti.

Turklāt Komisija, izmantojot pilnvaras pieņemt īstenošanas vai deleģētos aktus, kuras tā saņēmusi no Eiropas Parlamenta un Padomes pamata tiesību aktos, var veikt vajadzīgos papildu pasākumus. Patlaban šī joma tiek padziļināti rūpīgi pārbaudīta, un to veic Komisija.

Tādu tiesību aktu izmaiņu piemēri, kas nepieciešamas Apvienotās Karalistes izstāšanās dēļ

- Priekšlikums par to tarifa likmes kvotu sadalījumu starp Apvienoto Karalisti un ES-27, kuras iekļautas Savienības Pasaules Tirdzniecības organizācijas grafikā. Šim priekšlikumam ir pievienots ieteikums Padomes sarunu pilnvarām risināt sarunas ar citiem PTO dalībniekiem (Padome pilnvaras pieņēma 2018. gada 26. jūnijā). Sadalījums ir nepieciešams pielāgojums, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un nepārtrauktu, netraucētu importa kustību saskaņā ar tarifa likmes kvotām gan uz 27 dalībvalstu Savienību, gan Apvienoto Karalisti¹³.
- Priekšlikums regulai par ES tipa apstiprināšanas tiesību aktu papildināšanu mehānisko transportlīdzekļu jomā utt. Tas ļaus Apvienotās Karalistes tipa apstiprinājumu turētājiem pieteikties jaunu tipa apstiprinājumu saņemšanai ES-27 tipa apstiprināšanas iestādēs par tiem pašiem tipiem, pamatojoties uz dokumentiem un testu ziņojumiem, kas iesniegti saistībā ar iepriekšējiem Apvienotās Karalistes tipa apstiprinājumiem¹⁴.
- Attiecībā uz energoefektivitāti Savienības 2030. gada mērķa (kas izteikts procentos) konvertēšana absolūtās vērtībās būs jāpielāgo, lai ņemtu vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos.
- Spēkā esošās regulas grozījums, kurā uzskaitītas tās valstis, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai, kā arī tās valstis, kuru valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības, ja uzturēšanās ilgums nepārsniedz trīs mēnešus. Apvienotā Karaliste būs jāiekļauj vai nu vienā, vai otrā sarakstā¹⁵.
- Priekšlikums grozīt Regulu par Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, lai pielāgotu Ziemeļjūras–Vidusjūras koridora saskaņošanu un izstrādātu jaunu jūras maršrutu, kas savienotu Īriju ar koridora kontinentālo daļu.
- Priekšlikums grozīt regulu par kopīgiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz organizācijām, kas pilnvarotas veikt kuģu pārbaudes un apsekojumus, lai nodrošinātu, ka uzdevums piedalīties divu atzīto organizāciju regulārā novērtējumā tiek pārcelts no Apvienotās Karalistes uz ES-27.

¹³ COM(2018)312 final.

¹⁴ COM(2018)397 final.

¹⁵ Šo lēmumu Padome pieņems atkarībā no sarunu iznākuma.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi piešķirt prioritāti šiem priekšlikumiem, kas ir saistīti ar Apvienotās Karalistes izstāšanos.

b) Komisijas dienestu izstrādātie sagatavošanas paziņojumi

Jomās, kurās dalībvalstīm vai ieinteresētajām personām ir jārikojas, Komisija 2017. gada beigās sāka palielināt informētību, publicējot lielu skaitu **tehnisku paziņojumu**, kuros izklāstīta Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES radītās juridiskās un praktiskās sekas. Komisijas dienesti, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar kompetento ES aģentūru, ir sagatavojuši paziņojumus. Tie visi ir publicēti *Europa* tīmekļa vietnē¹⁶ un līdz ar to ir publiski pieejami.

Paziņojumos tika izklāstīts, kāda pēc izstāšanās būs situācija attiecīgajā nozarē. Paziņojumu pamatā ir tikai faktiskā un juridiskā situācija, kas pastāvētu pēc izstāšanās gadījumā, ja nebūtu nekāda izstāšanās līguma, un tie neietver interpretāciju par sarunu iznākumu vai tā ietekmi uz noteikumiem konkrētā nozarē. Ja juridiskā situācija mainās pēc izstāšanās līguma noslēgšanas ar Apvienoto Karalisti vai attiecīgo tiesību aktu izmaiņu dēļ, paziņojumi tiks pielāgoti vai atsaukti, ja tie vairs nav būtiski.

Līdz šim Komisija ir publicējusi 68 šādus paziņojumus, kas aptver, piemēram, veselības aizsardzības un pārtikas nekaitīguma, transporta, finanšu stabilitātes un finanšu pakalpojumu, vides, iekšējā tirgus, muitas, civiltiesību, uzņēmējdarbības tiesību un profesionālās kvalifikācijas jomas. Vairākās jomās paziņojumi ir papildināti ar jautājumiem un atbildēm, kas publicēti atsevišķu Komisijas ģenerāldirektorātu un dienestu vai ES aģentūru tīmekļa vietnē.

c) ES aģentūru un struktūru pārvietošanas process

Institucionālie jautājumi un budžeta jautājumi ir citas svarīgas jomas, kurās Komisija izvērtē vajadzības un dažos gadījumos jau ir veikusi vajadzīgos pasākumus. Piemērs ir divu **Londonā bāzēto aģentūru** pārvietošana: Eiropas Zāļu aģentūra un Eiropas Banku iestāde, kuras no 2019. gada 30. marta pārcelsies un darbosies attiecīgi Amsterdamā un Parīzē.

Ir arī citas līdzīgas lietas, kurās Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES dēļ ir jāveic **pārvietošana vai uzdevumu pārdalīšana**, piemēram, *Galileo* drošības uzraudzības centra pārvietošana vai konkrētu dzīvnieku slimību un pārtikas nekaitīguma ES references laboratoriju, kas ir bāzētas Apvienotajā Karalistē, uzdevumu pārdalīšana laboratorijām ES-27 dalībvalstīs. Pārvietošanas un pārdales darbs būs jāpabeidz līdz 2019. gada 30. martam, ņemot vērā to, ka, kā jau minēts, pat ar pārejas kārtību nebūs iespējams pēc izstāšanās datuma uzticēt trešai valstij šādus Savienības uzdevumus vai Savienības struktūru mitināšanu.

d) Citi darba virzieni

Komisija arī strādā pie citiem darba virzieniem, tostarp pie ļoti praktiska iekšējās sagatavošanas aspekta, proti, **datubāzu un IT sistēmu** un citu komunikācijas un informācijas

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en

apmaiņas platformu atvienošanu un pielāgošanu, kurām Apvienotajai Karalistei vairs nevajadzētu būt piekļuvei.

Turklāt Komisija analizē vajadzības attiecībā uz **ārējo sagatavotību**, cita starpā izstāšanās ietekmi uz starptautiskiem nolīgumiem, kuros ES (gan atsevišķi, gan kopā ar ES dalībvalstīm vai ar ES dalībvalstu starpniecību) ir līgumslēdzēja puse un kuri ir spēkā ļoti daudzās politikas jomās, ko aptver Savienības tiesību akti. ES plāno informēt savus starptautiskos partnerus par Apvienotās Karalistes izstāšanos, tiklīdz tai būs pietiekama noteiktība par iznākumu notiekošajās sarunās par Apvienotās Karalistes izstāšanos.

Visbeidzot, Komisijas pārstāvniecība Apvienotajā Karalistē tiks slēgta, un 2019. gada 30. martā tiks atvērta **Eiropas Savienības delegācija** Apvienotajā Karalistē.

4. Noslēgums

Sagatavošanās tam, ka Apvienotā Karaliste izstājas no Eiropas Savienības, neatkarīgi no tā, pēc kāda scenārija tas notiks, ir svarīga visi. Izstāšanās mainīs attiecības un radīs būtiskas sekas 27 dalībvalstu ES pilsoņiem un uzņēmumiem, dažas no kurām nav iespējams novērst.

Tāpēc ir svarīgi laikus veikt vajadzīgos pasākumus un lai visi – pilsoņi, uzņēmumi, dalībvalstis un ES iestādes – veic vajadzīgās darbības nolūkā sagatavoties un pēc iespējas samazināt izstāšanās radīto negatīvo ietekmi.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi piešķirt prioritāti tiesību aktu priekšlikumiem, kas ir saistīti ar izstāšanos, lai šie tiesību akti jau varētu būt spēkā līdz izstāšanās datumam.

Komisija kā augstāko prioritāti turpinās un palielinās savu sagatavotības darbu. Tā ir gatava pielāgoties norisēm sarunās, lai vislabāk kalpotu 27 dalībvalstīm, to pilsoņiem un uzņēmumiem. Komisija pārskatīs situāciju pēc Eiropadomes (50. pants) sanāksmes 2018. gada oktobrī.

Sagatavotības problēmu un darbību piemēri nozarēs

Transports, tai skaitā aviācija: sagatavotība *Brexit*

Atkarībā no transporta veida (gaisa, auto, dzelzceļa, jūras, iekšzemes ūdensceļu) ES paredz noteikumus par drošumu, drošību un piekļuvi ES tirgum. Šie noteikumi parasti rada nošķirumu starp ES pārvadātājiem un trešo valstu pārvadātājiem un nodrošina piekļuvi tiem, kuri atbilst ES prasībām.

ES transporta uzņēmumiem būtu rūpīgi jāizvērtē, vai Apvienotās Karalistes statusa maiņa no dalībvalsts uz trešo valsti ietekmē to darbību, un tiem būtu jāveic vajadzīgie sagatavotības pasākumi.

Komisija ir publicējusi 10 paziņojumus, kas attiecas uz transporta jomu (gaisa transports, aviācijas drošums, aviācijas un jūras satiksmes drošība, autotransports, dzelzceļa transports, jūrnieku kvalifikācija, jūras transports, patērētāju tiesību aizsardzība un pasažieru tiesības, iekšzemes ūdensceļi, rūpniecības ražojumi) un kuros skaidri izklāstītas sekas, ko rada Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES tiesiskā un normatīvā regulējuma, piemēram, aviācijas drošuma jomā, gadījumā, kad nav nekādu konkrētu pasākumu, tādējādi sniedzot ieinteresētajām personām vajadzīgo skaidrību par pamatsituāciju, kurai tām ieteikts pielāgoties.

Komisija tuvākajā laikā pieņems divus priekšlikumus, lai grozītu spēkā esošās regulas, kurās izmaiņas būtu nepieciešamas jebkurā scenārijā. Grozījumi regulā par tādu organizāciju atzīšanu Savienības līmenī, kurām uzticēti pienākumi saistībā ar kuģu inspekciju un apsekojumu, palielinās juridisko noteiktību, nodrošinās skarto kuģu īpašnieku darbības nepārtrauktību un saglabās ES-27 dalībvalstu karogu konkurētspēju. Priekšlikuma grozīt regulu, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, mērķis ir labot situāciju pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās, kurā tās transporta infrastruktūra vairs neatradīsies Savienībā, lai nodrošinātu ES tīkla pastāvīgu savienotību.

Muita: sagatavotība *Brexit*

Kad Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti un ja nebūs panākta cita vienošanās, muitas administrācijām ES, t. i., valstu muitas dienestiem, būs jānodrošina ES noteikumu izpilde gan attiecībā uz eksportu uz Apvienoto Karalisti, gan importu no tās. Tas nozīmē, ka tiks piemērotas formalitātes, ko patlaban piemēro tirdzniecībai ar valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, tostarp muitas deklarāciju iesniegšanu par preču pārvadājumiem un ar tiem saistītās kontroles, lai nodrošinātu atbilstību. Būs jāņem vērā nodevas un nodokļi (jo īpaši PVN un akcīze). Tas ir pretēji pašreizējai situācijai, kurā tirdzniecībai starp Apvienoto Karalisti un pārējo ES šādas formalitātes vai maksājumi pie robežām netiek piemēroti.

Muitas formalitātes rada sekas uzņēmumiem papildu dokumentācijas un datu prasību izteiksmē, muitai – apstrādes un kontroļu izteiksmē, un abiem – infrastruktūras prasību izteiksmē, tostarp attiecībā uz IT un fizisko infrastruktūru, lai būtu iespējams veikt atbilstīgas uz risku balstītas kontroles.

Visām ieinteresētajām personām būtu jāsaprot situācijai, kurā preču pārvadājumiem no

Apvienotās Karalistes un uz to piemēro muitas procedūras un kontroli.

Valsts pārvaldes iestādes ir sākušas gatavoties šai jaunajai situācijai, jo īpaši plānojot pieņemt darbā jaunus darbiniekus.

Komisija, no savas puses, ir rūpīgi izskatījusi pašreizējo tiesisko regulējumu un tā piemērošanu. Līdztekus paziņojumu publicēšanai ieinteresētajām personām Komisija ir arī koncentrējusi savus centienus uz dalībvalstu informēšanu par ES tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem attiecībā uz tirdzniecību ar trešām valstīm. Ar ES-27 dalībvalstīm ir rīkoti tehniskie semināri, lai palielinātu informētību un apzinātu problēmas, kā arī ir notikušas diskusijas ar tirdzniecības interešu grupām, it īpaši ar Komisijas Tirdzniecības kontaktu grupas starpniecību.

ES muitas dienesti lielā mērā ir atkarīgi no sarežģītām un apvienotām IT sistēmām. Komisija ir uzsākusi procesu, lai nodrošinātu, ka gan ES līmenī, gan dalībvalstīs var veikt attiecīgās izmaiņas, lai atspoguļotu izmaiņas Apvienotās Karalistes statusā.

Visbeidzot, Komisija sekmē Apvienotās Karalistes pievienošanos Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru. Tas būtu svarīgs tirdzniecības veicināšanas pasākums, kas ļautu precēm diezgan brīvi pārvietoties muitas uzraudzībā dažādās jurisdikcijās un kas ir īpaši svarīgs gadījumos, ja preces tiek vestas no vienas ES daļas uz citu caur Apvienoto Karalisti.

Finanšu pakalpojumi: sagatavotība *Brexit*

Gadu gaitā Apvienotā Karaliste kopumā un jo īpaši Londonas Sitija ir kļuvusi par svarīgu finanšu pakalpojumu centru, arī pateicoties vienotajam tirgum. Daudzi uzņēmumi, tostarp no trešām valstīm, ir nostiprinājušies Apvienotajā Karalistē un darbojas pārējā vienotajā tirgū, pamatojoties uz ES finanšu pakalpojumu tiesību aktos paredzētajām atļauju piešķiršanas tiesībām.

Šīs atļauju piešķiršanas tiesības pēc izstāšanās tiks pārtrauktas. Tas nozīmē, ka finanšu pakalpojumu sniegšanu no Apvienotās Karalistes uz ES-27 valstīm reglamentēs trešo valstu režīmi ES tiesību aktos un attiecīgās ES klientu dalībvalsts tiesiskajā regulējumā. Piekļuves vienotajam tirgum nebūs. Uzņēmumiem visās finanšu pakalpojumu nozarēs ir jāsaprot šim scenārijam, ja tie vēlas nodrošināt, ka to pašreizējā darījumdarbības modelī nav traucējumu un ka tie spēj turpināt savu klientu apkalpošanu. Attiecībā uz līgumiem šajā brīdī nešķiet, ka pastāvētu vispārēja rakstura problēmas, kas saistītas ar līguma nepārtrauktību, jo principā, pat pēc izstāšanās, spēkā esošo saistību izpilde var turpināties. Tomēr katrs līguma veids jāaplūko atsevišķi.

Komisija šajā jomā ir publicējusi astoņus paziņojumus. Eiropas uzraudzības iestādes, izmantojot virkni atzinumu, sniedza plašas papildu norādes valstu kompetentajām iestādēm un tirgus dalībniekiem. Komisija ir arī ierosinājusi labojumus dažos pašreizējos uzraudzības pasākumos, lai ņemtu vērā iespējamās sekas uz finansiālo stabilitāti pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās. Abi likumdevēji tiek mudināti šos priekšlikumus¹⁷ pieņemt pēc iespējas ātrāk.

Ņemot vērā potenciālo ietekmi uz finanšu stabilitāti, ir izveidota tehniskā darba grupa, kuru

¹⁷ COM(2017) 331 final un COM(2017) 536 final.

kopīgi vada Anglijas Banka un Eiropas Centrālā banka, un tā regulāri tiekas, koncentrējoties uz riska pārvaldību finanšu pakalpojumu jomā laikposmā ap 2019. gada 30. martu. Analīzē atkarībā no konkrētā jautājuma piedalās papildu iestādes. Grupa par savu darbu ziņos Komisijai un atbildīgajai Apvienotās Karalistes iestādei.

Pārtikas nekaitīgums: sagatavotība *Brexit*

Kad Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti un ja nebūs panākta cita vienošanās, stingrie ES noteikumi attiecībā uz sanitārajiem un fitosanitārajiem (SFS) nosacījumiem un dzīvnieku, augu un to produktu kontroli attieksies uz Apvienoto Karalisti tāpat kā uz jebkuru citu trešo valsti.

Attiecībā uz dzīvnieku, augu un to produktu importu no Apvienotās Karalistes Eiropas Savienībā piemēro šādus noteikumus:

- tirdzniecība var notikt, tiklīdz ir noteikti sanitārie un fitosanitārie (SPS) nosacījumi attiecīgajiem lauksaimniecības pārtikas produktiem un noteiktas atbilstošās sertifikācijas un kontroles prasības.
- Būs jāizveido fiziska infrastruktūra, lai ļautu veikt visu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu (tostarp dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu), kā arī konkrētu augu un augu produktu kustību caur robežkontroles punktiem (RKP) jūras ostās, lidostās vai uz zemes, kā to paredz ES noteikumi. Iespējams, būs jāpalielina pašreizējo robežkontroles punktu kapacitāte, un būs nepieciešami arī jauni robežkontroles punkti.

Ir publicēti 10 paziņojumi, lai uzlabotu uzņēmēju informētību. Tāpat tika organizēts tehnisko ekspertu seminārs ar ES-27 dalībvalstīm un tikšanās ar ieinteresētajām personām.

Zāles: sagatavotība *Brexit*

ES tiesību akti farmācijas jomā paredz, ka zāļu tirdzniecības atļaujas turētājam ir jābūt reģistrētam ES. Turklāt zālēm, kas ražotas trešā valstī, piemēro īpašu importa kontroli.

Tirdzniecības atļaujas turētājiem un piegādes ķēdes dalībniekiem ir jā sagatavojas šai situācijai, jo īpaši nodrošinot, ka ES ir pieejamas vajadzīgās testēšanas laboratorijas.

Komisijas dienesti ciešā sadarbībā ar Eiropas Zāļu aģentūru izdeva paziņojumu un vairākus jautājumu un atbilžu papildu dokumentus, lai sniegtu norādes. Turklāt tika organizēts tehnisko ekspertu seminārs ar ES-27 dalībvalstīm un tikšanās ar ieinteresētajām personām. Visbeidzot, Eiropas Zāļu aģentūra savas sagatavotības plašākas plānošanas ietvaros ir veikusi kritiski svarīgo zāļu apsekojumu.

Personas dati: sagatavotība *Brexit*

Patlaban personas dati var brīvi plūst starp ES dalībvalstīm, ja tiek ievērota VDAR (Vispārīgā

datu aizsardzības regula 2016/679). Kad ES tiesību akti Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši, personas datus no ES uz Apvienoto Karalisti joprojām būs iespējams pārsūtīt, bet uz to attieksies īpaši nosacījumi, kas noteikti ES tiesību aktos.

Tāpēc uzņēmumiem un dalībvalstu iestādēm, kas patlaban nosūta personas datus uz Apvienoto Karalisti, būtu jāapzinās, ka tā kļūs par personas datu “pārsūtīšanu” trešai valstij, un būtu jāizvērtē, vai to var atļaut saskaņā ar attiecīgajiem ES tiesību aktu noteikumiem. Ja Apvienotās Karalistes personas datu aizsardzības līmenis ir būtībā līdzvērtīgs ES līmenim, Komisija pieņemtu lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību, kas ļauj bez ierobežojumiem pārsūtīt personas datus uz Apvienoto Karalisti. Tomēr šo lēmumu var pieņemt tikai tad, kad Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti. Tādēļ uzņēmumiem būtu jāizvērtē, vai, ja nav lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību, ir vajadzīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka šī datu pārsūtīšana joprojām ir iespējama. Dalībvalstu datu aizsardzības iestādēm būtu jāpalīdz uzņēmumiem šajos centienos.

Profesionālā kvalifikācija: sagatavotība *Brexit*

ES tiesību aktos ir paredzēta vienkāršota profesionālās kvalifikācijas atzīšana, ko ieguvuši ES pilsoņi citās ES dalībvalstīs.

Pilsoņiem, kuriem ir profesionālā kvalifikācija, kas iegūta Apvienotajā Karalistē, būtu jāapsver, vai ir ieteicams iegūt profesionālās kvalifikācijas atzīšanu ES-27, kamēr Apvienotā Karaliste joprojām ir dalībvalsts.

Komisija publicēja paziņojumu par ES noteikumiem par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Tā iesaka jo īpaši ES valstspiederīgajiem, kam ir Apvienotās Karalistes profesionālā kvalifikācija, kas iegūta pirms *Brexit*, konsultēties ar attiecīgajām valsts iestādēm par nepieciešamību iegūt kvalifikācijas atzīšanu pirms 2019. gada 30. marta.